

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Pc/2/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623200241
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623200241.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v právnej veci osoby oprávnenej na výživné: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, A. D. E. proti osobe, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné: F. G. H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXX/XX, G. J. K., o zvýšenie výživného takto

r o z h o d o l :

I. Otec navrhovateľky je povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 220,- Eur mesačne počnúc od 16.1.2023, ktoré výživné je otec navrhovateľky povinný uhrádzať k rukám navrhovateľky vždy do 15.teho dňa v mesiaci vopred.

II. Dlžné výživné zo strany otca navrhovateľky pre navrhovateľku za obdobie od 16.01.2023 do 30.09.2023 v celkovej výške 337,- Eur je otec navrhovateľky povinný uhrádzať k rukám navrhovateľky v mesačných splátkach po 30,- Eur spolu s bežným výživným, počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku do zaplatenia, pod následkami straty výhody splátok, v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky.

III. V prevyšujúcej časti súd návrh navrhovateľky zamietá.

IV. Týmto rozsudkom sa mení rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves, spis. zn. 15P/225/2015-186 zo dňa 23.4.2018 vo výroku o výživnom zo strany otca pre navrhovateľku.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Oprávnená navrhovateľka podala dňa 16.01.2023 na tunajšom súde návrh, ktorým požadovala zvýšenie výživného zo strany jej otca zo sumy 100,- Eur na sumu 280,- Eur mesačne počnúc dňom podania návrhu.

2. V návrhu uviedla, že výživné zo strany otca bolo určené na základe návrhu podaného v roku 2015 až rozsudkom sp. zn. 15P/225/2015-186 v roku 2018 vo výške 100,- Eur mesačne. V tom čase bola žiačkou základnej školy, teraz je študentkou gymnázia. Navštevuje aj jazykovú školu, absolvuje tanečný kurz a stala sa držiteľkou vodičského preukazu. Vo voľnom čase cvičí vo fitness centre, otužuje, bežkuje. V štúdiu chce pokračovať na vysokej, aj jazykovej škole. Nemá priestor na brigády, keďže v škole je do 14.00 hodiny, pripravuje sa na vyučovanie, večer má jazykovú školu a tanečný kurz. Otca niekoľkokrát žiadala o finančnú pomoc, napriek sľubom k pomoci nedošlo. Jej a bratovi otec v ničom nepomáha, nevenuje sa im, nepodporuje ich. Od rozvodu rodičov sa o ňu stará mama, s ktorou aj žije. Otec jej tvrdil, že pracuje v Rakúsku. Ako náhradu výživného jej otec ponúkal auto. Bežné a dlžné výživné jej a bratovi uhrádzal vo výške 388,55 Eur a potvrdil, že ho to v jeho živote nijako neobmedzilo. V súčasnosti posielal výživné 270,- Eur mesačne, pre oboch. Od posledného návrhu na určenie výživného nastali

zmeny Chce pokračovať v štúdiu, otcovi je tiež známe, že je alergička, berie lieky, potrebuje kozmetiku a prací prášok pre alergikov, ako aj výživové doplnky. Má plány a ciele do budúcnosti a otec by mal ukázať ochotu podieľať sa na zlepšení životnej úrovne svojich detí.

3. Otec oprávnenej sa k návrhu vyjadril elektronickým podaním bez zaručeného elektronického podpisu zo dňa 19.04.2023, v ktorom uviedol, že s dcérou sa niekoľkokrát stretol a dohodli sa, že bude prispievať na jej výživu a výživu syna A. vyššou čiastkou, a to čiastkou 370,- Eur mesačne t.j. zvýši výživné o 100,- Eur mesačne pre obe deti. Vyživovaciú povinnosť si plní, synovi A. prispieva mesačne čiastkou 185,- Eur a dcére A. taktiež čiastkou 185,- Eur, od 01.01.2023. Dcéra vedie pohodlný život, nemá záujem o brigády. V návrhu uvádza klamstvá. Matka oprávnenej nemá žiadne nezaopatrené dieťa, ak by prispievala rovnako ako on, dcéra by mala k dispozícii 570,- Eur mesačne. S terajšou partnerkou má štvorročnú dcéru A.. Je na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok. Poprel, aby pracoval v Rakúsku. Oprávnenej ponúkal staršie auto, aby sa zdokonalila v šoférovaní. Svoje auto jej neponúkal, lebo v Bratislave sa bez neho nezaobíde. Na výživné pre oprávnenu a syna mu prispieva partnerka, matka, sestra a tieto finančné prostriedky im bude musieť vrátiť. Momentálne mu je prednejšia dcéra A., ktorá nie je plnoletá a vyžaduje zvýšenú opateru.

4. V podaní zo dňa 22.06.2023 otec oprávnenej uviedol, že súhlasí s návrhom na zvýšenie výživného vo výške 200,- Eur. Uviedol, že na výživu detí z prvého manželstva prispieva čiastkou 370,- Eur mesačne, dcére aj synovi po 185,- Eur mesačne. S dcérou sa niekoľkokrát stretol osobne a dohodli sa na zvýšení výživného pre ňu a pre brata od 01.01.2023 zo sumy 270,- Eur na 370,- Eur mesačne. Bol preto nemilo prekvapený, že bol podaný tento návrh. V návrhu dcéra uviedla klamstvá. Má maloletú dcéru A. B. a po dohode s jeho partnerkou poberá rodičovský príspevok. Jeho mesačné výdavky na stravu sú vo výške 300,- Eur, uhrádza poplatky za internet, mobil, benzín, chod domácnosti. Spolu mesačne vo výške 500,- Eur. Na vyživovaciú povinnosť voči deťom z prvého manželstva mu bude prispievať z časti jeho rodina.

5. Súd vykonal dokazovanie, vypočul oprávnenu, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to rodným listom oprávnenej, potvrdením o návšteve školy, správami Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Potvrdením o poberaní rodičovského príspevku, potvrdením o príjme matky oprávnenej, Osvedčením o udelení vodičského preukazu, dokladom o úhrade poplatku za vodičské oprávnenie, doklad o úhrade stravného, potvrdenia školy o úhrade školských poplatkov, osvedčením jazykovej školy, potvrdeniami o lekárskej starostlivosti, správami Daňového úradu Bratislava, pobočka Senec, Okresného úradu Senec, Katastrálny odbor, Okresného riaditeľstva PZ v Senci, Okresný dopravný inšpektorát, vyjadrením L. K. J. J., rodným listom maloletej A. B., výpismi z listov vlastníctva, obsahom spisov Okresného súdu Spišská Nová Ves spis. zn. 15P/225/2015 a sp. zn. 11Pc/1/2023 a zistil tento skutkový stav:

6. Naposledy bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti povinného otca pre oprávnenu navrhovateľku rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 15P/225/2015-186 zo dňa 23.04.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8CoP/221/2018-237 zo dňa 28.02.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.09.2019 s tým, že uvedenými rozhodnutiami bolo rozhodnuté na základe návrhu matky v tom čase maloletej oprávnenej zo dňa 13.08.2015. Uvedenými rozhodnutiami súdom bol zmenený rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 8C/111/2009-158 z 19.08.2010 vo výroku o výživnom tak, že súd zvýšil výživné na maloletú A. nar. XX.XX.XXXX zo 65,- Eur mesačne na 100,- Eur mesačne počnúc dňom 13.8.2015 do budúcnosti. Dĺžné výživné na maloletú A. 1.106,28 Eur za obdobie od 13.08.2015 do 31.03.2018 povolil otcovi splácať po 30,73 Eur v mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 8C 111/2009-158 z 19.08.2010 bol zmenený aj vo výroku o výživnom pre A. B., ktorý v priebehu konania dovŕšil vek plnoletosti a k návrhu matky sa pripojil. Výživné bolo zvýšené zo 70,- Eur mesačne na 170,- Eur mesačne počnúc dňom 13.08.2015 do budúcnosti. Dĺžné výživné na A. v celkovej výške 3.161,37 Eur za obdobie od 13.08.2015 do 31.03.2018 povolil otcovi splácať po 80,82 Eur v mesačných splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich od právoplatnosti rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

7. Z obsahu spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 15P/225/2015 bolo zistené, že v čase rozhodovania vyššie uvedenou úpravou výživného v tom čase maloletá A. bola žiačkou 7. triedy

základnej školy, jej brat A. bol žiakom 4. ročníka gymnázia. Otec detí bol spoločníkom a zároveň jedným z likvidátorov spoločnosti Svojpomocné bytové, s.r.o., Studené 634. Mal nepravidelný príjem na základe dohôd o vykonaní práce s Centrom voľného času ESKO, Bratislava, kde za obdobie od februára 2016 do januára 2017 mal čistý príjem v sume 111,85 Eur. Daňový subjekt Svojpomocné bytové, s.r.o., Studené 634 podal posledné daňové priznanie k dani z príjmov právnickej osoby za zdaňovacie obdobie 2013. Otec oprávnenej mal za zdaňovacie obdobie 2016 príjem od všetkých zamestnávateľov vo výške 423,- Eur, za rok 2015 vo výške 1 581,- Eur a rok 2014 vo výške 1 455- Eur. Bol vlastníkom motorových vozidiel Seat Ibiza (od 09.03.2016 a privesu (od 22.08.2013). Matka v tom čase maloletej navrhovateľky mala za obdobie od novembra 2015 do februára 2017 čistý príjem vo výške 995,91 Eur.

8. Oprávnená navrhovateľka bola podľa Potvrdenia o návšteve školy Gymnázium, Školská 7, Spišská Nová Ves, v školskom roku 2022/2023 žiačkou tretieho ročníka dennou formou štúdia. V školskom roku 2023/2024 je žiačkou posledného – štvrtého ročníka uvedenej školy.

9. Podľa potvrdenia školy, ktorú oprávnená navštevuje, v školskom roku 2022/2023 uhradila škole tieto poplatky: tanečný kurz 40,- Eur, tanečný ples 100,- Eur, prvá splátka za stužkovú slávnosť 300,- Eur, pracovný zošit a učebnica anglického jazyka 30,- Eur, branné cvičenie 45,- Eur, predĺženie platnosti ISIC karty 10,- Eur. Oprávnená sa stravuje v škole.

10. Oprávnená navrhovateľka navštevuje F. M. F. XX E. A. D. E.. V školskom roku 2020/2021 ukončila druhý ročník dvojročného základného kurzu nemeckého jazyka s prospechom výborný a v školskom roku 2022/2023 druhý ročník dvojročného stredného kurzu jazyka nemeckého taktiež s prospechom výborný. V jazykovej škole v školskom roku 2022/2023 uhradila ročný poplatok 130,- Eur a poplatok za pracovný zošit a učebnicu vo výške 30,- Eur.

11. Oprávnená sa dňa 04.10.2022 stala držiteľkou vodičského preukazu, za absolvovanie kurzu uhradila dňa 19.04.2022 sumu 750,- Eur. Z ďalších dokladov predložených oprávnenou bolo zistené, že od 20.03.2023 je držiteľkou Potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti pracovníka v potravinárstve, za vydanie ktorého uhradila sumu 10,- Eur. Z predložených lekárskeho potvrdení bolo zistené, že užíva antikoncepciu, za ktorú 16.06.2023 uhradila sumu 43,56 Eur. Navštevuje alergiológickú ambulanciu o čom svedčia predložené správy z 23.06.2022 a 15.05.2023, podľa ktorých užíva v súvislosti s jej zdravotným stavom lieky. Za zubné ošetrenia v dňoch 11.03.2022, 08.10.2022, 01.12.2022 zaplatila 28,90 Eur. Dňa 11.05.2023 a 15.06.2023 bola ošetrená v zubnej ambulancii Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice, za ktoré uhradila po 10,- Eur za každé z uvedených ošetrení. Oprávnená tiež predložila zoznam jej nevyhnutných mesačných, ako aj nepravidelných výdavkov.

12. Vo svojej výpovedi oprávnená uviedla, že je alergička, čo ju obmedzuje brigádnicke si privyrábať. Venuje sa škole, navštevuje jazykovú školu, tanečné kurzy. Okrem už vyššie uvádzaných výdavkov uviedla, že navštevuje fitness centrum a v súvislosti s tým má aj zvýšené výdavky na stravu. Začala tiež užívať vitamíny, ktoré jej pomáhajú aj s jej zdravotným problémom. Kvôli alergii má zvýšené výdavky v súvislosti s drogériou, pracími prostriedkami, oblečením. Na stužkovú je potrebné v tomto školskom roku uhradiť ďalší poplatok vo výške 200,- Eur, zakúpiť šaty, topánky. Po ukončení strednej školy chce pokračovať v štúdiu na vysokej škole, kde sa uhrádzajú poplatky za prihlášky. V súvislosti s tým potrebuje nový notebook a tlačiareň, momentálne používa starý po bratovi. K jej vzťahu s otcom uviedla, že sa s ním stretla po niekoľkých rokoch v októbri 2022. Celé roky od otca nevidela žiaden darček k jej sviatkom, resp. Vianociam. Pri ich stretnutí jej otec uviedol, že býva a pracuje vo Viedni. Ona žije s mamkou v 3-izbovom byte, ktorý mamka získala darom od svojich rodičov.

13. Otec oprávnenej bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok naposledy od 14. 10.2002 do 28.02.2003. Od 01.03.2023 poberal rodičovský príspevok pri starostlivosti na dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, v sume 301,- Eur mesačne. Poberateľkou prídavku na toto dieťa je L. K. J. J., ktorá bola poberateľkou rodičovského príspevku do 28.02.2023 v sume 383,80 Eur mesačne.

14. Podľa správy Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 11.04.2023, otec oprávnenej v období od 01.01.2022 nebol v evidencii poberateľov dávky v nezamestnanosti.

15. Podľa správy Daňového úradu Bratislava, pobočka Senec zo dňa 14.06.2023 daňový subjekt F. G. H. B. nepodal ku dňu podania správy, daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2022. Posledné daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby eviduje za zdaňovacie obdobie 2020, podané dňa 27.03.2021.

16. V písomnom podaní zo dňa 22.06.2023 otec oprávnenej poukázal na to, že si uplatňuje paušálne výdavky a z uvedeného dôvodu nie je jeho povinnosťou viesť peňažný denník. Paušálne výdavky si uplatňuje z dôvodu nízkeho príjmu. Za obdobie roku 2022, ani za rok 2023 nemá povinnosť podať daňové priznanie. Jeho príjem za obdobie od 01.01.2022 doteraz je vo výške 889,- Eur.

17. Otec oprávnenej je, podľa správy Okresného úradu Senec, Katastrálny odbor zo dňa 29.05.2023, vlastníkom nehnuteľností evidovaných v liste vlastníctva č. XXXX v katastrálnom území G. a v liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území A.. Podľa listu vlastníctva č. XXXX katastrálne územie Malinovo je podielovým spoluvlastníkom parciel registra „C“ č. 943/39 o výmere 418 m² a č. 743/636 o výmere 123 m² a rozostavaného rodinného domu na parcele č. 743/636, v podiele 1/2 a to na základe Kúpnej zmluvy podľa E./XXXX zo dňa 06.04.2017. Podľa listu vlastníctva č. XXX katastrálne územie A. je otec oprávnenej podielovým spoluvlastníkom parciel registra „C“ č. 62/163 o výmere 103 m², č. 62/191 o výmere 143 m² a č. 62/212 o výmere 60 m² a rodinného domu na parcele č. 62/163, v podiele 1/2 a to na základe Kúpnej zmluvy podľa E./XXXX z dňa 23.02.2021 a Kúpnej zmluvy E./XXXX zo dňa 01.03.2022.

18. Podľa správy Okresného riaditeľstva PZ v Senci, Okresného dopravného inšpektorátu zo dňa 26.05.2023, otec oprávnenej v evidencii vozidiel ODI Senec nemá evidované motorové vozidlo.

19. Otcovi oprávnenej pribudla od poslednej úpravy výživného, vyživovacia povinnosť k maloletej dcére A. B., narodenéj XX.XX.XXXX, ktorej matkou je jeho partnerka K. L. J. J..

20. Dňa 06.06.2023 bolo súdu doručené vyjadrenie L. K. J. J., ktoré podala ako partnerka povinného rodiča oprávnenej a matka A. B.. Vo vyjadrení uviedla, že F. H. B., ako otec maloletej A. poberá rodičovský príspevok a pomáha jej so starostlivosťou o maloletú. Maloletá je citovo naviazaná na svojho otca. Otec má vyštudovanú vysokú školu pedagogickú, má štátnice zo školskej psychológie. S dcérou má veľmi pekný vzťah a dcéra ho momentálne veľmi potrebuje k svojmu fyzickému, sociálnemu a psychickému vývinu.

21. Otec oprávnenej je od 18.06.2018 resp. od 20.06.2018 držiteľom živnostenského oprávnenia s miestom podnikania I. XXX/XX, G. J. K. a s predmetom podnikania: činnosť podnikateľských a ekonomických poradcov, prevádzkovanie športových zariadení a zariadení slúžiacich na regeneráciu a rekondíciu, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb, organizovanie športových, kultúrnych a iných spoločenských podujatí, prevádzkovanie športových, kultúrnych a zábavných zariadení, úprava tenisových kurtov a športových plôch, požičovňa športového tovaru a ošatenia, informačné testovanie, meranie, analýzy a kontroly, výroba športových drevených výrobkov, športového náradia.

22. Podľa vyjadrenia Centra voľného času, Gessayova 6, Bratislava, otec oprávnenej pracoval v tejto organizácii naposledy dňa 29.02.2020 na základe Dohody o pracovnej činnosti. Od 01.01.2022 v tejto organizácii nepracoval.

23. Od 21.06.2023 je otec oprávnenej zamestnaný v spoločnosti RENOVABAU s.r.o., Hlboké, kde podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni má vymeriavací základ 800- Eur mesačne.

24. Oprávnená žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a bratom. Matka oprávnenej je zamestnaná a jej priemerná čistá mzda v roku 2022 predstavovala sumu 1 191,76 Eur mesačne a za obdobie január až júl 2023 sumu 1 414,47 Eur mesačne.

25. Okresným súdom Spišská Nová Ves je pod sp. zn. 11Pc/1/2023 vedené konanie na návrh oprávneného A. B. zo dňa 16.01.2023 proti otcovi F. G. H. B., o zvýšenie výživného. Týmto návrhom sa syn domáha zvýšenia výživného zo strany otca zo sumy 170,- Eur na sumu 400,- Eur mesačne.

Navrhovateľ je študentom 5. ročníka zubného lekárstva Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach. Vo veci doposiaľ súdom nebolo rozhodnuté.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

29. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

30. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

31. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

32. Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziko, ktoré povinný na seba berie.

33. Podľa § 75 ods.2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

34. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

35. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

36. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

37. Podľa § 154 Civilného mimosporového poriadku, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa menia pomery.

38. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta Civilného sporového poriadku, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

39. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že vyživovacia povinnosť otca voči dcére A. naďalej trvá. Oprávnená sa štúdiom na strednej škole pripravuje na svoje budúce povolanie a nemá žiaden príjem. Pokiaľ bolo poukazované otcom oprávnenej na to, že dcéra nemá záujem o brigády, je potrebné uviesť, že v prvom rade u oprávnenej je plnenie si školských povinností a štúdiom, ktorým

má nadobudnúť vedomosti a zručnosti do budúca sama sa živiť. Je pritom z dokazovania zrejme, že oprávnená okrem plnenia školských povinností na strednej škole, sa vzdeláva aj na jazykovej škole a tiež je potrebné, aby sa vo voľnom čase venovala aj svojim záujmom a záľubám. Pokiaľ by aj oprávnená mala príjem z nejakej brigády, šlo by o príjem ojedinelý resp. dočasný, nie trvalý a takýto príjem by nepredstavoval nadobudnutie schopnosti oprávnenej samostatne sa živiť.

40. Oprávnená navrhovateľka sa návrhom domáha zvýšenia vyživovacej povinnosti zo strany otca. Zmena výšky výživného, či už jeho zvýšenie resp. zníženie je možná najskôr od času, kedy došlo k zmene pomerov. Zmenou pomerov sa rozumie podstatná zmena tých okolností na jednej alebo druhej strane t.j. či už u oprávnenej alebo povinnej osoby, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú nie len prechodnú a musí ísť o zmenu závažnú. Predpokladom zmeny právoplatného rozhodnutia o výživnom teda nemôže byť akákoľvek zmena pomerov. Musí ísť o výraznú zmenu tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. V danom prípade má súd za to, že k takejto podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zmenu výživného oproti predchádzajúcej úprave došlo.

41. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že na strane oprávnenej došlo ku dňu rozhodovania súdu k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu vyživovacej povinnosti. Od poslednej úpravy výživného uskutočnenej v roku 2019 je nepochybné, že pomery na strane oprávnenej osoby t.j. navrhovateľky sa podstatne zmenili. V čase poslednej úpravy výživného oprávnená navštevovala druhý stupeň základnej školy. V súčasnej dobe sa jedná o dospelú ženu, ktorá sa štúdiom na strednej škole pripravuje na svoje budúce povolanie a nemá žiaden príjem. Je viac než zjavné, že výdavky na jej odôvodnené potreby sú výrazne vyššie ako v čase poslednej úpravy výživného a tieto odôvodňujú zvýšenie doposiaľ určeného výživného. Oprávnená navrhovateľka má vyššie náklady oproti predchádzajúcej úprave výživného poukazujúc na jej vek, čo je všeobecne známe a to napr. čo sa týka stravy, hygieny, oblečenia, výdavkov na spoločenské resp. kultúrne vyžitie, záľuby a pod.. Zaujíma sa o šport, navštevuje fitness centrum s čím sú tiež spojené výdavky. Zvýšené výdavky má oprávnená aj v súvislosti s jej zdravotným stavom a to nie len pokiaľ ide o zakupovanie liekov, ale vzhľadom k tomu, že trpí alergiou aj v súvislosti so zakupovaním pre ňu vhodnej kozmetiky, pracích prostriedkov, či oblečenia. V neposlednom rade zvýšené výdavky súvisia aj s tým, že navštevuje strednú školu a to posledný ročník, kde ju čaká stužková slávnosť, ale hlavne podávanie prihlášok na vysokú školu s čím sú taktiež spojené zvýšené výdavky.

42. Výživným sú všetky náklady na uspokojovanie životných potrieb oprávnenej osoby v súvislosti s jej všestranným rozvojom po stránke fyzickej, ako aj po stránke duševnej. Základnými kritériami pre určenie konkrétnej výšky výživného pre všetky druhy vyživovacej povinnosti sú na strane oprávneného jeho relevantné odôvodnené potreby a na strane povinného jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Pri rozhodovaní preto súd musel posudzovať aj to, či došlo k zmene pomerov aj na strane povinnej osoby t.j. otca navrhovateľky.

43. Otec navrhovateľky v čase poslednej úpravy si platil každý mesiac odvody do poisťovne vo výške 66,- Eur, v priebehu roka 2010 až 2013 previedol, či už darom alebo kúpnu zmluvou nehnuteľnosti na inú osobu, z ktorých mal príjem. Tiež vykonával funkciu likvidátora, z ktorej podľa jeho vyjadrenie nemal príjem, ale ho v budúcnosti očakával. Napokon mal príjem z Centra voľného času, kde vykonával činnosť na základe dohody o vykonaní pracovnej činnosti, ten však neodzrkadľoval jeho možnosti a schopnosti vzhľadom na lokalitu, v ktorej žije a pracuje.

44. V súčasnej dobe je otec navrhovateľky naďalej držiteľom živnostenského oprávnenia s pomerne rozsiahlym predmetom podnikania. Svoje príjmy z podnikania otec oprávnenej súdu žiadnym spôsobom nezdokladoval napriek tomu, že bol k uvedenému vyzvaný súdom. Zo správy príslušného daňového úradu bolo zistené, že za obdobie roka 2022 daňové priznanie nepodal. V uvedenom roku a ani následne však nebol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, preto má súd za to, že podnikateľskú činnosť vykonával. Od 01.01.2023 bol poberateľom rodičovského príspevku. Ako podnikateľ aj v tomto období t.j. období poberania rodičovského príspevku, mohol vykonávať podnikateľskú činnosť. Od 21.06.2023 je otec navrhovateľky zamestnaný. Jeho zamestnávateľ napriek výzve súdu a urgencii, príjem otca navrhovateľa neoznámil. Svoj príjem zo zamestnania súdu nezdokladoval ani otec oprávnenej, preto súd vychádzal od uvedenej doby z príjmu otca 800,- Eur mesačne, ako to bolo zistené lustráciou v registri Sociálnej poisťovne.

45. Pri posudzovaní možností a schopností otca oprávnenej plniť si svoju zákonom vyživovaciu povinnosť voči dcére súd vychádzal hlavne zo skutočnosti, že otec navrhovateľky má ukončené úplne právnické vysokoškolské vzdelanie a taktiež má ukončenú vysokú školu pedagogickú. Poukazujúc aj na uvedené súd vychádzal pri rozhodovaní z tzv. princípu potenciality príjmov, na ktorý poukázal aj odvolací súd pri rozhodovaní v čase poslednej úpravy výživného, a v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Pri určení výživného je preto rozhodujúci príjem, ktorý povinný rodič môže reálne dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Otec navrhovateľky v konaní nepreukázal a ani neuvádzal žiadne prekážky a obmedzenia, pre ktoré by nemohol pôsobiť v oblastiach, na ktoré má ukončené vysokoškolské vzdelanie a kde by dosahoval určite vyšší príjem, než na ktorý v konaní poukazoval. Zvlášť súd poukazuje na oblasť, v ktorej otec navrhovateľky žije a kde v týchto profesiách, v ktorých má ukončené vzdelanie, nemal by byť problém s nájdením si práce zodpovedajúcej jeho vzdelaniu.

46. K majetkovým pomeroch povinného otca oprávnenej súd uvádza, že od poslednej úpravy výživného otec zakúpil spoluvlastnícky podiel 1/2 v nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva č. XXX katastrálne územie A. s tým, že sa jedná o rodinný dom. Už predtým sa však stal (a to počas predchádzajúceho konania o výživnom) podielovým spoluvlastníkom rozostavaného rodinného domu spolu s jeho partnerkou, ktorý taktiež nadobudol kúpou. Z uvedeného je zrejme, že disponoval finančnými prostriedkami vo vyššej sume resp. má príjem, ktorý postačoval na preukázanie pri prípadnom čerpaní úveru na financovanie nehnuteľnosti. Pokiaľ ide o motorové vozidlá, v čase poslednej úpravy bol vlastníkom jedného motorového vozidla a prívesu. V súčasnej dobe nemá evidované žiadne vozidlá na svoje meno, to znamená že predchádzajúce musel predať resp. darovať. Pokiaľ tieto predal, mal príjem z predaja a pokiaľ ich daroval je možné toto posúdiť ako bezdôvodné zbavovanie sa majetku. Z písomných vyjadrení otca navrhovateľky je však nepochybné, že je užívateľom osobného motorového vozidla a tiež, že nejaké staršie vozidlo ponúkal dokonca oprávnenej navrhovateľke.

47. V neposlednom rade súd pri posudzovaní zárobkových a majetkových pomeroch povinného vychádzal z toho, že spoločnosť Svojpomocné bytové, s.r.o., Studené 634 zanikla k 08.04.2022, čo je zrejme z verejne dostupného obchodného registra. Vzhľadom na vyjadrenia otca navrhovateľky v predchádzajúcom konaní, je zrejme, že mu musela byť vyplatená odmena za vykonávanie funkcie likvidátora uvedenej spoločnosti.

48. Otec oprávnenej bol súdom vyzvaný aj k preukázaniu príjmov jeho partnerky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Je samozrejme, že táto nemá vyživovaciu povinnosť k navrhovateľke, avšak pokiaľ žijú v spoločnej domácnosti spoločne sa podieľajú na jej nákladoch a udržiavaní. Povinný na túto výzvu súdu nereagoval, preto súd vychádzal z tohto, že jeho partnerka má príjem z pracovného pomeru.

49. Na základe vyššie uvedených skutočností súd konštatuje, že je v možnostiach a schopnostiach otca oprávnenej ako povinného rodiča prispievať na výživu oprávnenej výživným zvýšeným oproti predchádzajúcej úprave výživného.

50. Pri rozhodovaní súd bral do úvahy aj to, že zmena pomeroch môže byť odôvodnená subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. oprávnenej, alebo objektívne - vývojom životných nákladov. Vývoj životných nákladov je pritom objektívna okolnosť, ktorá by aj sama osebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného. Od poslednej úpravy výživného ubehlo štyri a pol roka a je nepochybné, že životné náklady za uvedenú dobu vzrástli.

51. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti súd návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného vyhovel a výživné zo strany otca pre dcéru zvýšil zo sumy 100,- Eur na sumu 220,- Eur mesačne. V prevyšujúcej časti návrh súd zamietol z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomeroch na strane jej otca tým, že mu pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu a okrem toho povinný má vyživovaciu povinnosť aj k bratovi navrhovateľky, ktorý si taktiež podal návrh na zvýšenie výživného zo strany otca, o ktorom doposiaľ nie je rozhodnuté. Okrem toho na výživu navrhovateľky je povinná prispievať podľa svojich možností a schopností aj matka, keďže vzhľadom

na vek oprávnenej si táto už neplní v prevažnej miere vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou o dcéru.

52. V konaní neboli zistené dôvody a napokon povinný ani nepoukazoval na skutočnosti, pre ktoré by nebolo možné priznať výživné oprávnenej poukazujúc na ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Naopak, z vyjadrení oprávnenej vyplýva, že jej otec sa s ňou dlhodobo nekontaktoval, nad rámec súdom určeného výživného v minulosti neprispieval.

53. Výživné pre dospelé dieťa možno priznať podľa citovaného ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine odo dňa začatia súdneho konania. Konanie je začaté dňom podania návrhu na súde a preto výživné pre navrhovateľku bolo priznané v zmysle jej návrhu od 16.01.2023, keďže návrh na začatie konania bol súdu doručený uvedeného dňa.

54. Výživné zo strany otca pre navrhovateľku bolo zvýšené na sumu 220,- Eur mesačne od 16.01.2023. Za obdobie od 16.01.2023 do 30.09.2023 povinný mal preto oprávnenej navrhovateľke zaplatiť výživné spolu v sume 1 870,- Eur t.j. za polovicu mesiaca január 2023 sumu 110,- Eur, za mesiace február až september 2023 p 220- Eur mesačne t.j. 110,- Eur plus 8 krát 220- Eur.

55. Podľa navrhovateľky jej otec za uvedené obdobie uhradil na výživnom sumu 1 432,50 Eur t.j. za polovicu mesiaca január 2023 sumu 92,50 Eur (185,- Eur delene dvoma), za mesiace február, marec, máj a jún 2023 po 185,- Eur mesačne, za mesiace júl, august a september 2023 po 200,- Eur mesačne t.j. 92,50 Eur plus 4 krát 185,- Eur plus 3 krát 200- Eur. Výživné v mesiaci apríl 2023 zo strany otca uhradené alebo vôbec. Otec oprávnenej bol taktiež súdom vyzvaný k zdokladovaniu úhrad výživného pre navrhovateľku za obdobie od 01.01.2023, avšak na výzvu súdu nereagoval.

56. Dlžné výživné zo strany otca pre navrhovateľku za obdobie od 16.01.2023 do 30.09.2023 tak predstavuje sumu 437,50 Eur (1 870,- Eur mínus 1 432,50 Eur).

57. Podľa § 232 ods. 2, 3 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

58. Dlžné výživné súd povolil otcovi navrhovateľky splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 30,- Eur tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celé dlžné výživné.

59. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

60. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

61. O trovách konania súd rozhodol podľa citovaného ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku a ich náhradu nepriznal ani jednému z účastníkov konania. Uvedené ustanovenie je základným ustanovením pre rozhodovanie o trovách v nespоровom konaní, v ktorom nie je možné posudzovať úspech a lebo neúspech niektorého z účastníkov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.